

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în lăintrulu monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străintate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate, se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu. Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adreșate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 65.

Sibiu, 12/24 Augustu 1878.

Anulu I.

Votulu motivatu alu minoritati datu în conferenția alegatorilor romani

ținuta în Sibiu în 8/20 Iulie 1878.

Înainte de a intra în apretierea ținutei noastre facia cu alegerile dietali ce ne stau înainte, este consultu a ne clarifica despre conceptulu ce are minoritatea comisiunei esmise de on. Conferenția, despre activitatea ce recomanda.

Noi sub intrarea în activitate a Romanilor, nu întielegem că acestia se se puna la dispozițiunea uneia séu alteia partide dietali că nisce devinsi, ci întielegem lupt'a activă, pentru castigarea acelorasi drepturi în favorulu natiunei, pe cari passivisti voru se le castige prin resistența passiva.

Scopulu este același, mediulócele diferu.

Noi recomandam procederea activă din următoarele

Motive.

1. Deórece politic'a passiva nu primesce terenulu datu de legile statului dreptu campu de lupta, pentru castigarea drepturilor dorite, deórece prin urmare politic'a passiva a priori se pune cu întregu statulu în opozițiune, de aici urmédia, că ori care partida din tíera ar lua fránele guvernului în mana sub legile și impregiarile de facia ne va fi contrara ba chiaru inimica, fiinduca principiulu politiciei passive denéga ori carui atare guvernulu dreptulu de ecșistintia.

În consecința cu acésta, căta vreme vomu fi passivi ori care guvernulu se simte îndreptatitu a ne lovi, a ne slabi, cu unu cuventu a ne tract'a că pre contrarii, ba chiaru că pre inimicii sei și ai statului ce conduce, și isi va afla atátu la locurile prea înalte cătu și facia cu lumea din afara chiaru în ținuta noastră passiva, scus'a pentru procederea sa ostila facia cu noi.

Nimenia nu póte accepta dela contrariulu seu de lupta, favoruri ci numai lovituri.

O privire asup'r'a celor 10 ani ai politiciei de passivitate va constat'a adevéru acestoru asertiuni.

Amu fostu lovit în tóte interesele noastre nationale și până chiaru și înaintarea noastră culturala, s'au creatu chiaru legi îndreptate specialu în contra noastră a romanilor din Transilvani'a, dara ar fi o naivitate politică de a pretinde de dela unu guvernulu cu care noi ne aflam în cea mai apriga lupta și

caruia îi denegam chiaru dreptulu de ecșistintia, că acesta se ne crutie, ba chiaru se ne ajute.

Actiunea provóca reactiune, lovitur'a contralovitura și asiá passivitatea nu va potea fi nici odata terenulu, pre care s'ar potea ajunge la o întielegere între Romani și Unguri, atátu de necesara și reclamata de interesele ambelor natiuni și prin urmare a întregii patrii.

2. Politic'a passiva nu este practicabila.

Resonulu politiciei passive este de a face imposibila conducerea și administrarea statului prin acésta, că o parte a cetățienilor se abtíen delá exercitarea drepturilor sale politice.

Déca acea parte a cetățienilor va fi atátu de puternica în statu, în cătu într'adeveru carulu statului prin neparticiparea sa se se opréscă în locu, atunci politic'a passivității isi are îndreptătirea sa.

Noi inse suntemu de parere că barbatii acésta, cari au decretatu înainte cu 10 ani politic'a passivității séu n'a avutu în vedere forțiile de cari dispun romani din Transilvani'a, séu că n'au ținutu contu de poterea trebuinciósa pentru a exercit'a cu succesu politic'a passivității.

Se nu ne insielam pre noi insine, inse noi nu avem aristocrazia puternica nici burgesia bogata și luminata, factorii neaparati de lipsa — pentru a ecșec'a cu succesu politic'a passiva, și déca ecșista natiuni, cari și fara acésti factori isi 'au eluptatu libertatea și drepturi, apoi acéle natiuni n'au ajunsu la acéle succese prin passivitate, ci prin cea mai mare activitate și energie. Cumea lupta politică passiva nu corespunde forțiilor noastre constata ecșperintia celor 10 ani de passivitate.

Pre langa tóta resistența noastră passiva a facerile publice isi au mersu cursulu lor naturalu, carulu statului n'au fostu opritu nece unu momentu.

Ba ecșperintia acestoru 10 ani chiaru ne arata, că fara acéi doi factori politic'a passiva pentru noi este neecșutabila. Passivitatea decretata în conferenția dela Miercuria și mai tardiu în cea dela Alb'a-Iul'i'a fara voia noastră incetu, incetu s'a prefacutu în cea mai completa activitate, asiá că astadi în fapta numai póte fi întrebare, déca mai sustienem politic'a passivității séu nu, ci numai déca activitatea carea ecșista déjà se fia și de aici înainte exploatata de straini, spre cea mai mare dauna a natiunei romane séu nu?

Este fapta necontestabila, că toti alegatorii romani din Transilvani'a cu forțe pucine ecșeptiuni chiaru în cercuri curatu romanesce Naseudu, Fagarasiu etc. au luat și iau parte la alegerile dietali cu acea deosebire numai, că nu alegu deputati romani, ci unguri, sasi séu ovrei, cari că deputati alesi de alegatorii romani vinu în diet'a tíerei spre a aduce și a apară cele mai stricacióse legi pentru romani.

Nu credem că o astfelu de politică passiva se promovede interesele romanesce.

3. Fiinduca politic'a passivității s'a ecșecutatu numai de întieleginti'a romanésca, iara masa poporului a participatu și participa la alegeri, de aci urmédia, că consecința naturala a politiciei de passivitate, că legaturile cele strane ce ecșistasera între poporulu romanu, și întieleginti'a sa, s'au lacsatu, ba alocurea aprópe s'au delaturatu cu totulu, disciplin'a politică ecșemplara, ce ecșist'a mai înainte, prin passivitate s'a nimicitu.

Alegatorii romani, lipsiti de conducători lor naturali, s'au dedatu a fi condusi la urna de straini și de multeori, ceea ce este lucru forțe tristu, chiaru a votá pentru interese meschine.

Viitoriulu va constata, că voru trece generatiuni și va cost'a multa lupta, spre a restaura vechile legaturi între poporulu romanu și întieleginti'a sa.

Reulu acésta va deveni cu atátu mai mare, cu cătu vomu las'a poporulu mai multu tempu pre manile strainilor, cu cătu vomu face mai multu tempu politică passiva.

(Va urma).

Solidaritatea Cechilor.

„Dela reu informatulu imperatu vomu apela la mai bine informatulu imperatu“. Acéste cuvinte pline de speranța și încuragiátore au fostu ecșprimate cu pucine luni înainte de a muri, de cătra marele și multu regretatulu conducétoru și barbatu de statu alu Cechilor dlu Franciscu Palacky. Prin acéle cuvinte testamentare marele patriotu și bravulu aparatoru alu autonomiei regatului Boemia, care dupa catastrofa dela Sadowa au fostu calcata în picióre și delaturata prin pactulu dualisticu, ca și autonomia marelui principatu alu Transilvaniei, au ficșatu program'a politică a natiunei sale, recomandandui perseverenția

Foisior'a „Observatoriului“.

Pavilionulu pe apa.

Novela de: Théophile Gautier.

Traducere de: Dimitrie Petrescu.

(Fine.)

Cin-Sing preocupatu cu totulu de aventur'a pavilionului și ardiendu de amoru dupa imaginea întevédiuta în apa refusa categoricu. Tatalu seu coprinu de manie și suparatu 'i facu amenintariile cele mai violente.

„Strengaru ce esti tu,“ striga elu, „déca vei mai starui inca cu încapatinarea ta, voi ruga magistratulu se te puna la închisóre în acea fortarétia ocupata de barbari din Europa, de unde nu se vedu decâtu stencile spalate de unde marea, munti acoperiti de nuori și ape negre strabatute de acéle inventiuni ale spiritelor rele, care umbla cu róte și voméza unu fumu ucidiatoru. Acolo vei avea tempu se te gandesti și se te supui!“

Acéste amenintari nu inspaimentara prea multu pe Cin-Sing, care respunde că va primi pe cea întâiu venita de socie numai pe acea nu.

A doua di la aceeasi óra se duse în pavilionu și ca în ajunu se redima de balconu. Preste câteva momente vediu lunginduse pe apa reflesulu Ju-Kiuanului ca unu buchetu de flori inecat.

Tinerulu puse mana pe ánima, depuse sarutari pe verfulu degetelor sale și le tramise reflesului cu unu gestu plinu de gratie și pasiune. Unu surisu veselul infiori ca unu bobocu de grenada în transparentia apei și proba lui Cin-Sing că nu desplacea frumósei necunoscuté; dara nepotenduse tíenea lungi conversatiuni cu unu reflesu alu carui corpu nu se póte vedea, 'i facu semnu că are se 'i scrie și intra în interiorulu pavilionului. Preste cătuva tempu esi ținendu în mana o chartie patrata argintie și colorata pe care elu improvisase o declaratiune de amoru în versuri de câte siapte

picióre. Îndoi chartia, o închise în calicele unei flori și infasiura totulu într'o fóie lata de nenuphar pe care apoi o puse cu usiurintia pe apa.

O adiera lina ce veni tocmai la tempu, împinse declaratiunea spre zidulu despartitoru de unde Ju-Kiuan o si lua. De frica se nu fia surprinsa, se retrase în camer'a cea mai izolata și ceti cu o placere nespusa ecșpressionile de amoru și metaforele pe care le întrebuintiasse Cin-Sing. Afara de fericirea de a se sci iubita, ea încerca satisfaciunea de a fi iubita de unu june cu merite, pentru că frumsetia scrierii, alegerea cuvintelor, splendórea imaginelor probau o educatiune alésa; ceea ce o impresionara mai multu era numele lui Cin-Sing. Audisese prea adesea pe mama ei vorbindu despre visulu margaritariului pentru ca se nu observese acésta identitate, de aceea nici nu se mai indoia că Cin-Sing era sociulu pe care ceriulu îi 'lu destinase.

În diu'a urmátore fiindu că ventulu se schimbuse Ju-Kiuan tramise prin același espedientu, spre pavilionulu opusu, unu răspunsu în versuri, din care cu tóta modestia firéscă a unei fete tinere era lesne de întielesu, ca ea împartasia amorul lui Cin-Sing.

Cetindu semnatura biletului Cin-Sing nu potu retienea unu strigatu de surprindere: „iaspisulu!“ Nu este ea óre acea pétra scumpa pe care mam'a mea o vedea în visu stralucindu ca unu carbune aprinsu pe pieptulu meu? — De siguru trebue se me presentesu în casa acéa, pentru că acolo locuete soci'a predisa de spiritele nocturne.“

Candu era se place isi aduse aminte de neintielegerile care despartiau pe cei doi proprietari și de tablitile proibitive și nesciundu ce cale se apuce povesti tóta istoria dómnei Kuan. Din parte 'i Ju-Kiuan spusese totu dómnei Tu. Acéste nume de margaritaru și iaspisu parura decisive celor doua matróné, care se întórsera érași la templulu lui Fo pentru ca se mai consulte pe idolu. Acésta le respunde, că într'adeveru lucrulu era asiá și că a nu urma visurilor ar însemna a provoca urgi'a ceriului. Miscatu prin rogaciunile celor doua mame precum și prin câteva mici daruri ce îi

facura, oracolu se insarcina cu demersurile pe langa Tu și Kuan și îi inverti asiá de bine, încátu nu potura refusa candu elu le descoperi adevérata origine a casatoriei. Revedinduse dupa unu tempu atátu de lungu, cei doi vechi amici se mirau cum s'au potutu ca ei se se desbine pentru niste bagatele și acum simtiau cătu de multu se lipsisera unulu pe altulu. Nunt'a se facu. Margaritariulu și iaspisulu isi potura în fine vorbi și altufeliu decâtu prin ajutoriulu unui reflesu. — Au fostu ei óre mai fericiti? Nu vomu cutesa se afirmam, pentru că fericirea adesea nu este decâtu o umbra pe apa.

Diverse.

— O dama cocheta întrebă pe unu domnu: „Te indoiesti de foculu amorului meu?“ „Eu n'am fostu nici-odata amatoru de focuri artificióse,“ fu respunsulu.

— Doui sodali calatoreau pedestrii în Elveti'a. „Este totusi admirabilu,“ dise unulu din ei, „că D-dieu au facutu lumea numai în siese dile.“ „Da, inse și lucrulu este de asiá,“ replica celalaltu, zidariu de profesiune, aratandu cu man'a asupra unei stence sfarimate.

— O dama înaintata în etate, dara inca frumósa, sta înaintea oglindei și întrebă pe nepót'a ei, care era tenera inse nu frumósa: „Ce ai da tu pentru frumseti'a mea?“ „Acéa ce ai da d-ta pentru anii mei!“ 'i respunde nepót'a.

— Napoleone I dise într'o di într'unu tonu malitiosu unu doctoru din Parisu: „Te rogu spune mi sinceru, căti ómenii ai omoritu în pracs'a d-tale?“ „Sire,“ respunde mediculu cu respectu, „cu 500.000 mai pucini ca Maiestatea Vóstra!“

— Unu profesorulu întreba pe unu scolarulu care era de pe la sate, care sunt cele mai durabile bunuri ale omulu. Baiatulu respunde: „ólele de fieru!“

— Unu speculantulu care 'si pierduse tóta averea cu joculu la bursa, se facu scriitorulu. Cineva dise despre elu: „Mai înainte l'au ruinatu charti'a pe elu și acuma ruinédu elu charti'a.“

si pacientia, pâna candu se va scurge si slabi torentulu dualisticu si pâna candu lumin'a cea adeverata va strabate pana la cele mai inalte regiuni, adeca pana la tronul. Spre onorea natiunei cehice trebe se recunosca, chiaru si cei mai neimpacati adversari ai ei, ca afara de o neinsemnata minoritate compusa din elemente „nedisciplinabile“, natiunea cehica au urmatu cu o fidelitate constanta consiliulu pe care ii lau lasatu cu limba de mörte celu mai luminatu din fi sei.

Cechi, cari ca si romani din Transilvania reprezenta maiortatea poporatiunei, prin introducerea sistemulu dualisticu isi au vediutu delaturate nu numai drepturile loru istorice ab antiquo, ci si acelea pe care si le castigasera prin lupte nenumerate in contra elementulu germanu, care ajutat prin sistemele de guvernare ce isi au urmatu dela 1848 incöce in imperiulu austriacu s'au incercatu a isi stabili suprematia sa asupra elementulu cehicu. Scimu cu toti, ca de si dela incheierea pactulu dualisticu au trecutü deja unsprezeci ani, nemtiloru totu nu le au succesu a isi realiza visulu loru de auru, pentru ca cechi urmandu programei loru, au consideratu si considera dualismulu ca o fortia majora, careia nu ii poti opune decätu numai, séu fortia bruta séu resistentia passiva. Cechi au fostu cu multu mai prudenti si mai esperimentati decätu se nu intieléga, ca voidu a se opune dualismulu cu fortia bruta, aceea ar fi fostu identicu cu a se declara rebeli in contra statulu si a dinastiei si a isi periclita prin acésta ecistinti'a si viitoriulu loru ca natiune si ca factoru politicu individualu. Ei deci se decisera pentru resistenti'a passiva si n'au fostu in stare a ii abate dela acésta nici celu mai neomenosu terrorismu si nici cele mai perfide intrige ale nemtiloru centralisti si absolutisti, cari se numescu pe sine cu ostentatiune „fidele constitutiunei“, dupa ce au eliminatu din cadrulu ei töte natiunile negermane

Astadi dupa resbelulu ruso-turcu si dupa ce imperiulu austriacu prin ocuparea Bosniei si a Hertiegovinei a facutu primulu pasu pe calea „missiunei slavice“ in Orientu, sorti elementulu slavu din Austro-Ungari'a paru a cresce si orizontulu lui politicu a se insenina spre unu viitoru mai ferice. Ca simptome ale acestei schimbari ne potu servi intre altele petrecerea principelui de coróna in Prag'a, simpathica primire ce i sau facutu in vechia capitala a Boemiei, precum si limbagiulu lamentatoru alu diareloru dualistice din Vien'a si B.-Pesta. Dara unu actu de o importantia si mai grava si mai ponderösa fatia cu sistemulu domnitoru este unirea celoru doua patide politice ale natiunei cehice, adeca a partidei nationale passiviste, care tiene la autonomi'a Boemiei, si a partidei june activiste, care voia se se inpace cu nemti si se capitulesse la grati'a si disgrati'a loru sacrificandu-si patri'a si natiunea pentru unu blidu de linte dualistica. Prin acestu faptu natiunea cehica isi au concentratu töte fortiele si isi au manifestatu intr'unu modu cätu se póte mai demnu si mai impunatoru solidaritatea sa, aceea solidaritate acarei ecistintia nemti „fidele constitutiunei“ o nega pe viata pe mörte si care acuma presentandulise ca unu fenice de nou nascutu si otielitu le dice unu elocentu „Memento mori!“

Marginindune de astadata cu constatarea acestui faptu, care fara indoiala va fi imitatu mai curendu séu mai tardiu si de catra Serbi si Croati din Ungari'a, ne rezervamu a cerceta cu alta ocaziune inportanti'a si consecintiele possibile si eventuale, care voru resulta din procederea politica a cechilor. Camilu.

De pe campulu de resbelu.

Caracteristica si semnificativa pentru optimismulu, ca se nu dicemu frivolitatea culpabila cu care s'au intreprinsu cespeditiunea austriaca la Bosni'a, este revelatiunea pe care o face „N. fr. Presse“ despre cele ce s'au petrecut intr'unu consiliu de ministri, in care aveau se se discute mesurile ce aveau a se lua pentru realizarea ocuparei celoru doua provincii turcesti. In acelu consiliu generalulu Philippovicu au declaratü, ca densulu numai in casulu acela póte garanta pentru o actiune iute si energiösa, decä ii se va da comand'a unei armate indoitu asia de numerosa decätu cum se proiectase. Acésta parere au fostu combatuta din partea comitelui de Andrassy atätu in calitatea sa de ministru, cätu si mai vertosu in aceea de generalu de honved, declarandu ca densulu pe bas'a informatiuniloru sale diplomatice, ar avea curagiulu se se puna cu stégulu austriacu in fruntea numai a doua companii, siguru fiindu ca va fi salutatu cu entusiasm. Primirea ce o au aflatu armat'a de ocupare din partea in-

surgentiloru precum si luptele crancene care au avutu locu pâna acuma au datu cea mai sangerösa si durerösa desmintire opiniuniloru comitelui de Andrassy. Fireste, ca acésta desamagire amara nu o resimte ilustrulu barbatu de statu alu Austriei si celebrulu pacificatoru alu Orientulu, ci sirmanele popöra ale monarchiei, care platescu cu sangele si averea lorü capriciurile si ilusiunile cavalerești ale actualulu ministru de esterne. In casulu celu mai nefavorabilu, densulu isi va pierde portofoliulu seu, care si asia isi au pierdu lustrulu seu de mai inainte si se va retrage la mosi'a sa dela Terebes, unde dupa disa proprie, este cu multu mai mare domnu, ca in palatulü de pe Ballplatz din Vien'a. Dara acésta s'aru potea öre numi o respalata si satisfactiune suficienta, care se ecuivalesse cu miliönele pierdute pentru totu-deauna si cu viati' a sute de bravi, cari au fostu tramisi orbeste la o mörte sigura? Bravi nostri soldati nu póta deci nici o vina pentru pierderile suferite, ci intrég'a responsabilitate cade asupra comitelui de Andrassy, care lasanduse a fi amagitu, au ecspusu atätu prestigiulu armatei, cätu si alu intregi monarchii unei umiliri neasteptate si desastrose. „Dute fiule“, au disu marele ministru Oxenstierna, „dute si vedi cu cätu de pucina ratiune se gubernésa popörale Europei.“ Nu vomu gresi, decä in fatia celoru ce se petrecu in dilele acestea, vomu dice, ca între acele popöra guvernate cu pucina ratiune si multa incapacitate se afla si popörale monarchiei austro-ungare.

Ar fi o proba de mare naivitate si amu comite aceasi eröre ca si comitele de Andrassy, decä amu crede si ne amu legana cu speranti'a vana, ca cu caderea capitalei bosniace Serajevo töte s'au terminatu si ca acuma va incepe domni'a pazei si a organizarii administrative a acelu provincii. Acésta nu cutédia se o afirme nici chiaru cele mai acreditate diare gubernamentale. Din contra mesurile ce se iau ne indémna a presupune, ca sirulu surprinderiloru ce ne mai astépta inca nu s'au terminatu.

In pucine dile armat'a de ocupare va fi redicata la cifr'a de 150,000. In urm'a decisiuniloru luate intr'unulu din ultimele consilii de resbelu ale cabinetulu din Vien'a la care au fostu conchiemati si la care au participatu si trei ministri unguresti s'au decretatu si o mobilizare partiala a trupelorü de honved. Acestea nu sunt nici decum semne de pace, ci din contra ele probésa ca administratiunea militara se astépta la complicari noua in Orientu. Acele paru a se fi si inceputu din partea Muntenegriniloru, cari au si avutu la Podgoritia o ciocnire cu turci, din cauza, ca gubernulu turcescu nu voieste se predea acelu teritoriu, care ii s'au cedatu Muntenegrulu prin tractatulü din Berolinu, acuma ratificatu in töta form'a si de cätü Turci'a. In aceeasi positiune se afla si Greci'a, care inca sta gata de resbelu si se pare, ca nu astépta alta, decätu ca unu altulu se faca inceputulu. Nici Russi, desi se pregatescu de multu, nu se indura se isi parasésca positiunile lorü din fati'a Constantinoplei pretestandu, ca astépta retragerea flotei englese si desvoltarea pe care o voru lua evenimentele in Bosni'a si Hertiegovin'a. Itali'a si Franci'a se pregatescu a face o evolutiune combinata maritima cu flotele lorü in apele din Pireu. In fine armata turcésca se reorganizésa si se inarmésa din nou cu bani si cu arme engleste, ca si candu s'aru afla in prediu'a unui nou resbelu.

— Desi soldati austriaci au cuceritu la Serajevo 27 tunuri, insurgenti inca totu mai dispunu si de altele si dupa cätü se scie, apoi grosulu lorü cu hagiulu Loja in frunte s'au retrasu dincolo de Serajevo, unde se dice ca astépta pe „streinii“ in positiuni förte tari.

In 21 l. c. generalulu Ioanovicu au recuceritu cetatea Stolac, si s'au pusü érasu in comunicatiune cu garnisön'a austriaca de acolo, care se vede, ca au fostu impresurata si asediata de insurgenti. O alta scire telegrafica ne spune, ca Maiestatea Sa a denumitu pe generalulu Philippovicu, pre langa oferirea marei crucei a ordinulu leopoldinu cu decoratiunea belica, de comandantu alu armatei a doua de ocupare. Va se dica de aci inainte voru fi doua armate de ocupare cu comandanti deosebiti. In cercurile militare se crede, ca legiunile austriace traversandu victoriöse dealungulu Bosniei nu se voru opri decätu inaintea Saloncului. Dara öre ce va dice la acésta gratiosulu si amabilulu confrate din alianti'a celoru trei imperati, care actualmente se afla la Livadi'a? Vomü vedea preste doua luni, pentru ca acestu terminu ilu ficésa foile oficiöse pentru terminarea cespeditiunei de ocupare.

Protocolulu Congresulu dela Berolinu

(Urmare si fine.)

Congresulu trece la cestiunea Dunarei si la esamenulu textulu restrinsu in care d-nii plenipotentiaru austro-ungari, conformu decisiunei luata in siedintia trecuta au fostu siliti se ingradiasca principiile precedentei lorü propuneri, inserata in protocolulu Nro 11.

Comitele Siuvaloff anuntia ca, din partele, plenipotentiaru russi au preparatu asupra acestei cestiuni propunerea urmatöre, careia Escelentia Sa 'i da citire:

„1. Pentru a investi cu o noua garantie libera navigatie a Dunarei, recunoscuta ca unu interesu europénu, principiile proclamate prin actulu finalu alu Congresulu din Vien'a, dela 1815 si aplicate Dunarei prin tratatele dela 1856 si 1871 se confirma si sunt mentienute in deplina si intréga lorü vigöre, sub garanti'a tutuloru poteriloru.

2. Fortificatiile ridicade dealungulu fluviulu, dela Portile-de feru pâna la gurele Dunarei, voru fi daramate si nu se voru mai potea radica alte. Töte bastimentele de resboiu sunt escluse de pe densulu afara de cele usiore, destinate pentru politia fluviala si serviciulu vamiloru. Cele stationare la gurele fluviulu sunt mentienute, dara nu voru potea se urce riulu mai in susu de Galati.

3. Comisi'a européna este mentienuta in functiile sale. Töte conventiile internationale si töte actele ce garantéza drepturile, prerogativele si obligatiile sale sunt confirmate.

„4. Actulu publicu din 2 Noembre 1865, relativu la organizarea ei, va fi revisuitu pentru a potea fi pusü in armonie cu circumstantiele actuale. Acésta lucrare va fi incredintiata unei comisi'i speciale in care voru fi admisi comisari din partea tutuloru statelorü marginasie, si acésta lucrare va fi supusa la cercetarea si la sanctiunea reprezentantiloru poteriloru semnatori.“

Presiedintele observa ca este o mica diferentia între acésta propunere si aceea depusa de catra plenipotentiaru austro-ungari.

D. d'Oubril dice ca reprezentantii Russiei au avutu scopulu de a evita amenuntele si de a se margini la espunerea principiiloru.

Baronulu de Haymerle arata diferentiele între textulu austro-ungaru si acelu cititu de comitele Siuvaloff. Escelentia Sa semnaléza mai alesu iu lucrarea sa fixarea Galatiulu ca punctulu pâna la care se va potea intinde actiunea comisiei européna a Dunarei, mesurile de surveghiere ce propune pentru politi'a fluviulu, in fine noiele dispositiuni relative la Portile-de-feru. Aceste modificatiuni aduse la unu tratatu solemnü paru Escelentiei Sale a nu potea fi hotarite de o comisiune speciala, dara consacrate de autoritatea congresulu.

Dupa o schimbare de idei între plenipotentiaru asupra adoptarei forme de discutiune in privirea celoru doua taxe si a competentiei congresulu, Inalta Adunare decide, dupa propunerea presiedintelui, sprjinita de d-nii Waddington si comitele de Saint-Vallier, ca mai intaiü se va da citire documentulu coprindiendu principiele propunerei austro-ungare: si ca, in scopulu de a stabili unu acordü între cele doua texte, unu plenipotentiaru austro-ungaru si unu plenipotentiaru russu se voru intruni impreuna cu unulu din colegii lorü in timpulü unei suspendari de siedintia.

Baronulu de Haymerle si d. d'Oubril sunt desemnati pentru pregatirea acestei intielegeri, cu concursulu comitelui de Saint-Vallier.

Dupa o observatiune a lordulu Salisburu relativa la interesulu ce ia Englitera in cestiunile de navigatiune a Dunarei de josü, principele de Bismarck dice ca opiniunea, care infatiséza Dunarea ca o mare artera a comericiulu germanu cu orientulu se rézama pe o fictiune cá-ci navele germane venindu din susulu Ratisbonei nu coböra Dunarea pentru esportarea marfuriloru in Orientu.

Presiedintele citesce apoi resumatulu articoleloru prezentate de d. Haymerle.

Art 1. „Libertate de navigatiune. Escluderea bastimentelorü de resboiu pe totu cursulu Dunarei între Portile-de-feru si gurele sale. (Adoptatu).“

Art 2. „Prelungirea duratei comisiei europene internationale, intinderea competentiei sale pâna la Galati, independintia sa de poterea teritoriala si admisiunea a unui comisaru romanu.“

D. d'Oubril observandu ca gubernulu seu are se faca obiectiune asupra pasagiulu relativu la prelungirea duratei comisiei européne, d. Desprez propune se se indice ca durata insemnata comisiei „va potea fi prelungita“ si d. Waddington respondiendu d-lui d'Oubril arata avantagiulu textulu austriacu, care permite comisiei de a urma prin tacita reconductie.

Prima frasa a articolulu este rezervata pentru deliberarile comitetulu susu-mentionatu; finitulü articolulu este adoptatu.

Art 3. „Conformitatea reglementelorü de navigatiune si politiei fluviale pe totu cursulu in josulu Portiloru-de-feru.“

D. d'Oubril considera ca acésta dispositie prejudica situatia tiermureniloru.

Comitele Andrassy insista asupra utilitatiei de a pune in principiu unitatea regimentelorü de navigatie.

Art. III. Este si densulu rezervatu pentru acordulu ulterioru între plenipotentiaru.

Art. IV. „Substitia Austro-Ungariei la poterile tiermurene in privintia dispositiloru art. VI a tratatulü dela Londra din 13 Martie 1871 in privintia lucrariiloru la Portile-de-feru si la cataracte.“ (Adoptatu).

Presiedintele constata acordulu asupra art. I si IV, precum si asupra alineatulü alu 2-lea alu articolulu II, primulu alineatu alu acestui din urma articulu si art III voru fi discutate între plenipotentiaru desemnati in timpulü unei suspendari de siedintie ce va avea locu dupa terminarea ordinei de di.

Siedintia este suspendata pentru o jumetate de ora pentru conferintia particulara a plenipotentiariloru

insarcinati cu regularea intelegerei asupra cât-or-va punte relative la navigatiunea Dunarei.

La redeschiderea siedintiei, d. d'Oubril da cetire urmatorei redactiunii, asupra caria s'au intelesu reprezentantii Austro-Ungariei si Rusiei.

Alineatul I alu articolului II:

„Unu anu inaintea expirarii termenului insemnatu duratei comisiei europene, poterile se voru intelege asupra prelungirii si modificatiilor ce voru judeca necesare art. III.

„Reglementele de navigatie si de politie fluviala dela Portile-de-feru pana la Galati, voru fi elaborate de catre comisia europea, asistata de delegatii Statelor tiemurene, si puse in conformitate cu acele cari au fostu seu voru fi introduse, pentru percursulu in joslu Galatiului.“

Congresulu adera la acesta redactie.

Dupa o observare a comitelui Siuvaloff relativa la articolulu II. comitele de Saint-Vallier dice, ca principiulu singuru a fostu votatu, ca forma este rezervata comisiei de redactie si ca s'a invoitu nu mai a se constata utilitatea unei intelegeri, inaintea expirarii termenului hotaritu pentru durata comisiei europene.

(Dupa „Resboiulu“).

Corespondentie particulare ale „Observatoriului“.

Dela Oraviti'a primiseramu mai de multu unele informatiuni despre afacerile scolastice de acolo, pe care nu le amu potutu publica. Ddloru insistu cu taria. Respunsu li se da sub alta rubrica, era protocolulu comunicatu in copia se publica aci:

Protocolu, luat in siedinti'a comitelului parochialu la 14 Maiu 1878. De facia au fostu Ioanu Coterla, Ilie Strimbei, Lazaru Cuculu, Ioane Dure, Vasilie Pavloviciu, Georgiu Neda, Ioanu Pascila, Ilie Neda, Dimitrie Bogdanu, Nistoru Gitera, Jacob Runeanu, Ioanu Neda.

Obiectulu

1. Preliminariulu cultului pre anu 1878. — La acesta intrebare se aduce urmatorea decisiune ca salariu invetiatorescu are se fia dupa contractu de 200 fl. v. a. dicu doua sute florinu.

2. Lemnele pentru incaldirea scolei pre acestu anu se hotaresce se fia 4 1/2 stenjeni a 12 fl. suma 54 fl.

3. Pentru rechisitele scolei, adeca papiru, negreala s. a. se fia 5 fl. dicu cincii fl.

4. Pentru servitoriu seu servitorea care incaldiesce scola, se pune 15 fl. v. a. dicu cinciprediece florini ca léfa, eara elevii scolei nu au mai multu se se spuna se faca ei foculu.

5. Pentru varuitulu scolei si spalatu ei 10 fl. dicu diece fl.

6. La fundatiunea scolei nimicu mai multu nu se pune.

7. La fundatiunea generala diecesana se aduce decisiune cu unanimitate, ca din cauza ca comun'a nostra bisericesca este periclitata prin unire si ne fuge totu poporulu la unire, acuma nu se preliminédia nemica nici unu cruceriu.

8. Conventi'a episcopesca se preliminédia cu 12 fl. v. a., eare mai multu nu ca atata se póte da, asemenea din cauza unirei.

9. Afara de preliminaru totu in acesta siedintia se aduce urmatorea decisiune si adeca:

Se se faca rogare la v. consistoriu, ca comunei nostre din caus'a unirei se i se conceada ca numai pre jumetate pre viitoru se contribue la diurnele deputatiilor sinodali eparchiali.

Cu acesta siedinti'a se declara de inchisa. Georgiu Nediciu presiedinte, N. Fatuculu notariu comit., Ioanu Coterla, Ilie Nediciu, Ioanu Dure, Ioanu Pastila, Dimitriu Coterla, Ioanu Neda, Ilie Strimbei, Iacobu Runcanu, Lazaru Cuculu, Dimitriu Bogdanu, Ioanu Dure, Nistoru Gitera, Vasiliu Pavloviciu, Georgiu Gitera, Georgiu Cucu Georgiu Marcatiu, Costa Ladiaru, ca membri.

Beiusiu 11 Augustu 1878. Romanii din cercurile electorali Ceic'a si Beiusiu in comitatulu Biharei n'au avutu nici tempu nici voia de a adopta abstinentia dela alegerile dietali, cum s'a propusu de dlu Babesiu, ci s'au uruncatu cu tota activitatea in luptele electorali din care au si esitu invingetori. Nu am de cugetu a discuta intr'adinsu causele, care au facutu pe romanii acestoru cercuri se remana pre terenulu ocupatu de mai nainte, si se continue lupta electorale, de aceea me marginescu numai a observá, ca dupa a mea neinsemnata parere, déca era se se schimbe atitudinea romaniloru facia de alegerile dietali, atunci trebuia se se adune una conferintia mai larga, in carea se se fia desbatutu cestiunea din tote punctele de vedere, si apoi se se fia urmatu dupa conclusele acelei conferintie. Pre catu cunoscu eu cercurile electorali din Ungari'a si Banatu, sciu ca dupa legea din Ungari'a romanii dispunu de majoritate insemnata in mai multe locuri, si déca totusi nu potu alege barbati devotati intereselor romanesci, caus'a este nu atatu presiunea oficiale, catu coruptiunea, ce s'a incubatu intre alegatorii romani de tota categori'a. Ce se atinge in specie de cercurile de Ceic'a si Beiusiu, intelgenti'a romana era déjà angagiata in lupta, si avea candidatii sei, candu se publicase famos'a programa din Banatu, si asia nici nu o potea supune la discusiune. Afara de acesta intelliginti'a romana de aici nu cuteza se ia asupra si responsabilitatea pentru pierderea acestoru cercuri, in cari s'ar fi incubatu coruptiunea ca si in alte locuri, si in viitoru numai cu sacrificie enorme s'ar fi potutu recastiga.

In cerculu de Ceic'a era candidat Alesandru Romanu vechiu deputatu, carele a reprezentatu acestu cercu in mai multe periode. Se vedea la inceputu, ca nici nu va avé contra candidat, dara cu una septemana inainte de alegere una mana de magiari si judani secundati de unii romani slabi de ángeru, candidara in contra lui pe contele Louis Porcia de Bragnera, magiaru

din tata italianu si mama romana. In catu despre capacitatea contelui este de insemnatu, ca de abia a trecut si elu prin patru clase gimnasiali si astadi e supremu comisarul de drumuri in comitatu. Alegerea a decursu in 8 Aug. in ordinea cea mai buna, capetandu Alesandru Romanu 501 voturi, era contrariulu seu abia 197. Intelgenti'a romana seculara si ecleziastica cu pucine esceptiuni a fostu la inaltimea misiunei sale.

In cerculu de Beiusiu era candidat si din partea conferintiei nationale romane si din partea partidei gubernamentale magiari si romani Parteniu Cosma fostu deputatu si in cele doue periode din urma, si asia se credea ca va fi alesu cu aclamatiune; dara ce se vedi, in diu'a de alegere magiarii punu candidat totu pe contele Porcia. Ei adeca au cugetatu, ca Romanii nu voru acurge la alegere in numeru indelstulitoru, de ore ce nu era cunoscutu nici unu contracandidatu. Alegatorii romani inse fiindu si de tergu, au venitu atatia, catu au fostu de ajunsu a asigura alegerea dlui Cosma. In decursulu votari vedienduse magiari in minoritate, au inceputu a arunca cu pietrii in taber'a Romaniloru. Acestia vediendu-se insultati, n'au remasu nici ei cu manile in sinu, ci au replicatu cu pietri si cu pumnii asia, ca tabera magiara trebui se o ia la sanetos'a. Spunu ca vrocativu nadragari magiari d'abia au potutu scapa intr'unu grajdu, de unde au fugitu pre ferestri cadiendu unulu preste altulu. Cu acesta ocaziune multi dintre ei au mancatu bataia, ca se tienu minte, cum se pedepseste perfidi'a. De n'ar fi pasitu la midilocu intelliginti'a romana, alegatorii nostri erau gata se ia represalii ca nici candu alta data. Dupa-ce s'a restabilitu ordinea si s'au mai molcomitu romanii insultati, s'a continuatu alegerea dandu rezultatulu: Parteniu Cosma 464 voturi, contele Porcia 280.

Intr'acestu modu dlu Parteniu Cosma póte fi mandru, ca e alesulu Romaniloru, era nu alu partideloru fusionate fara nici unu picu de sinceritate.

Nici in Beiusiu n'au potutu se lipsesca vro'cátiva romani slabi, cari s'au alaturatu la partid'a magiara. Mai mare scandalu a produsu portarea unui profesorului gimnasiale Ioanu Ardeleanu, carele nu numai a votatu cu contele, ce nu i s'ar imputa, de ora ce a fostu multu tempu in victu si in compania lui, ci a si amblatu pre sate ca se cortesiesca, ce nu e compatibile cu pusetiunea sa. Alte amenunte despre acestu profesor sciu ca se voru impartesi superioriloru sei.

Sciri diverse.

(Dr. G. Vuia) doctoru in medicina si chirurgia, accoucheur si oculistu, medicu-locotenente c. r. in reserva, fostu medicu secundariu la spitalulu „St. Rochus“ din Budapest'a, locuiesce dela 1 Augustu in Aradu, piatia principala in cas'a lui Reck, vis-à-vis de tribunalu, in etagiulu II. Ordinéza dela 2—3 ore d. m.

(O dispositiune laudabila.) Inaltu Preasantitulu Episcopu diecesanu, Ioanu Metianu, prin unu cerculariu adresatu la tote oficiele protopresbiterale si parochiale a luat dispusetiunea prea inalta, ca pentru bisericele parochiale, in cari antemisele din intrebutiintare póta inscriptiuni slavone, oficiale parochiale se procure noue antimise cu inscriptiune romana. Preasantitulu Episcopu dice in privinti'a acesta: „Convingendu-ne la ocaziunea visitatiuniloru canonice, ca in unele biserici a le diecesei nostre, antimisele din intrebutiintare póta inscriptiuni slavone, urmele timpului de trista memoria, candu dulcea nostra limba era scósa din biserica; si fiindu acesta in contradicere cu starea nostra actuala bisericesca si culturala, noi in sensulu santeloru canóne nu potemu admite in bisericele nostre intrebutiintare de lucruri, ce dupa natur'a loru stau in contradicere cu caracterulu nationalu alu bisericei nostre, nici pentru aceea, ca-cu asemenea lucruri ar poté avea urmari daunose pentru adevेरulu istoricu, pe care multi tindu alu intuneca si atunci, candu elu lucesce ca lumin'a sórelui.“ Venitulu din vendiarea antimiseloru Preasantia Sa Pa destinatu in folosulu vre-unui institutu nationalu de cultura din diecesa. De asemenea provóca Inaltu Preasantia Sa in cerculariulu amintitu pre tote oficiele parochiale, ca la ridicarea ori renoirea de biserici, precum si pe ori ce obiectu seu monumentu religiosu, inscriptiunile trebuintiose, se se faca in limb'a romana si cu litere strabune. Aducemu respectuósele nostre multumiri Inaltu Preasantiei Sale pentru aceste dispusetiuni luate in respectulu culturai si ale artei nationale.

„Biserica si Scol'a.“ (Triumfuri nationale.) Cetimu in „Romanulu“: „Triumfuriloru de pe campulu literariu si scientificu . . . Triumfulu poetului nostru Alesandri la Montpellier, distinctiunea facuta dlui Urech'i'a in sinulu congressului etnograficu dela Paris sunt lucruri cunoscute cetitoriloru nostri. Atadi avemu a le comunicá unu nou semnu de simpatia de felulu acesta. O telegrama ne spune, ca „Congressulu igienicu dela Paris“ a alesu pe doi romani membri ai biuroului seu. D. Dr. Felix din Bucuresti, a fostu alesu presiedinte de sectiune, ér' d. Dr. Ciurea din Iasi, vice-presiedinte. Nu potemu, decatu se ne bucuramu din tota ánim'a de onórea, ce se face natiunei romane.

— (Explosiunea dela Fratesci.) Accidintele s'au intamplatu „pe la 9 si jum. ore la o distantia de 60 metri dela gar'a Fratesci in drepta drumului, mergendu dela Bucuresti spre Giurgiu, si éca cum:

Unu numeru ore-care de soldati russi s'ocupa se incarce in vagóne nisce ladi cu dinamita, care s'afflau intre materialulu de resbelu gramaditu la Fratesci. Ei, nesciindu póte ce materialu era in acele ladi, seu necunoscendu poterea esposibile a dinamitei, le trantia fara nici o grija. Una dintre ele facu explosiune, care se comunica la ghiulele ce sa afflau in apropiere si la altu materialu de resbelu.

Numerulu precisu alu victimeloru acestui regretabile accidinte nu este cunoscutu. Se dice ca fostu 50 morti; s'a gasitu numai 10 cadavre intregi, si sfarame-

turi, mani, capete, picioare dela unu mare numeru de alte cadavre, aruncate la o mare distantia de loculu unde s'a intemplatu accidintele. Sunt si 36 raniti.

Magaziele russesci au arsu.

Gara a suferitu si ea stricaciuni; s'a spartu unu mare numeru de ferestre, usi au fostu aruncate josu, unu cantonu daramatu, pomp'a de apa distrusa, sirm'a telegrafica aruncata la 1,500 metri si 13 vagóne cu deseversire distruse.

Stricaciunile totale nu sunt inca cunoscute.

Lucratorii si functionarii garei n'au suferitu nimicu. „Monitorulu.“

Resultatul operatiunilor

Institutulu de credit si de economi „Albina“ din Sibiiu in trimestrul II dela 1 Aprile pana in 30 Iuniu 1878.

I. Reuniuni de credit.

Cu finea lui Martiu anulu c. se affara in legatur'a reuniunilor de credit

757	participanți cu un credit preste tot de	fl. 43492.11
5	in decursul patrariului II repășiră participant și din imprumuturi se replătiră	561.51
	remân deci cu 30 Iuniu 1878	
752	participanți cu un credit preste tot de	42930.60
	Fondul de garanția al reuniunilor de credit constă din	19069.50

II. Depuneri spre fructificare.

La 31 Martiu anulu c. erau

495	depuneri în sumă de	445817.30
	in decursul patrariului II au mai urmat	
58	depuneri în sumă de	90816.72
	astmod starea acestui ram in acest patrariu a fost de	
553	depuneri în suma totală de	536634.02
	din cari in decursul trimestrului se redicară	
62	depuneri în suma de	120040.90
	remânend cu finea lui Iuniu o stare de	
491	depuneri în suma de	416593.12

III. Operatiuni de escompt.

Starea portfoiului de schimburi cu

2207	31 Martiu anulu c. era de bucați schimburi în valóre de	627329.96
	in decursul patrariului II se mai escomptară	
984	schimburi în suma de	369793.25
	prin urmare starea totală a portfoiului in patr. II fu de	
3191	bucăți schimburi în valóre de	997123.21
	in decursul patrariului se rescumperară și reescomptară	
1044	bucăți schimburi în suma de	432237.07
	astmod rezultă cu 30 Iuniu starea de	
2147	bucăți schimburi în suma de	564886.14

IV. Imprumuturi de lombard.

constau cu 30 Iuniu 1878 din

		150.—
V. Credite ipotecari.		
Starea imprumuturilor ipotecari cu finea Martiu a. c. era de		
94	oblegațiunii în suma de	33920.71
	in decursul patrariului II se replatiră rate in suma de	1823.57
	remânend cu 30 Iuniu 1878 o stare de	
94	oblegațiunii în suma de	32097.14

VI. Credite fixe.

Starea creditelor fixe cu 31

Martiu a. c. era de		
49	imprumuturi în suma de	fl. 15150.—
	In decursul patrariului II se acordară	
60	imprumuturi în suma de	37850.—
	prin urmare starea totală a imprumuturilor in patrariului II fu de	
109	imprumuturi în sumă de	53000.—
	in decursul patrariului se replatiră impr. si rate in sumă de	1103.—
	remanend cu 30 Iuniu 1878 o stare de	
108	imprumuturi în suma de	51897.—

Reviementul cassei

in cele 3 luni fu preste tot de

		953250.01
Statul general cu 30 Iuniu 1878		
I.	in numerariu	fl. 30764.93
II.	„ oblegațiunii de participanți	42930.60
III.	„ portfoiul de schimburi	564886.14
IV.	„ lombard	150.—
V.	„ oblegațiunii ipotecari	32097.14
VI.	„ „ și cambi de credite fixe	51897.—
VII.	in chartii de valóre	17332.25
VIII.	„ monetă	218.38
IX.	„ realități	22570.60
	Suma	fl. 762847.04

Sibiiu, 30 Iuniu 1878.

Directiunea Institutului.

Post'a redactiunei.

Oraviti'a, in Iunie. Protocolul din Maiu se se publica; era corespondenti'a nu, antai ca precum vedemu, nimeni din dvost'ra nu o subscrie si nici-o redactiune européna nu va lua raspundere asupra si pentru lucruri locali, pe care le cunosceti numai dvost'ra; alu doilea, ca chiar se o subscrieti, atacurile portate asupra pretilor despre cari vorbiti, sunt asia de cumplite, precum abia s'au mai vedutu vreodata in asemenea materia delicata, si asia ele in totu casulu aru trebui se aiba de rezultatu processe criminali, in care un'a din partile adverse ar trebui se cadia forte greu. Déca se comitu crime, cum nu aveti dvost'ra curagiulu de a le denuntia imediatu la respectivulu tribunalu? Déca cutare a fostu suspinsu de 4 ori, mergeti a 5-ea si a 10-ea ora la consistoriele respective, ca se'i puna odata capetu.

Din comitatulu Hunedórei. Dev'a 14 Aug. S'a vendutu scol'a pe 50 de florini? Protopopulu? Scie consistoriulu din Lugosiu? Nici in orasiulu Hunedór'a nu e scol'a confessionala, ci numai de statu? Scie Sibiuulu? Aratati acolo.

Campeni, 13 Aug. Pentru-ce nu s'a infintiatu scol'a de fetite? Aratati la comitetulu asociatiunei si totuodata la consistoriu, inainte de a esi in publicitate.

Alb'a-Iuli'a, 6 Aug. *) Raportu cam lungu,

*) Venitu numai in 17 Aug. la redactiune.

inse spre a ne cunósce omenii, se va publica succesive mai totu.

Apahida langa Clusiu, in Augustu. V'ati desbinatu in doue confessiuni numai din caus'a gróse loru abusuri? Adjunctulu de pretura D. A. Hausmann (ovreu) condamnatu la arestu de 14 zile. Bietulu Avramu Cosma omoritu in 2 Aug. si trasu intre sinele calei ferate? (L'amu vedutu si noi dem. in 3. Red.) Judele Zachari'a Jucanu, datu in judecata pentru multime de abusuri comise in 25 de ani? Averi mobili si immobili, comunali si eclesiastice instrainate cu neaudita cutediare? Suntemu ore in Bulgari'a? Inainte de a esi in publicitate cu atatea blastematii, asteptati sententi'a tribunaleloru, nu o preocupati; adressati-ve si la consistoriulu respectivu. Déca commissarii de mai inainte au fostu gura-rece, se voru afla altii. Déca si in cubisióre cá Apahida se intempla misieli de acelea, ce va dice lumea despre noi?

Comun'a Hida in Transilvani'a, 12 Aug. Indata dupa scurgerea acestoru valori electorali, vomu deschide colónele nóstre cu tota placerea corespondentiei scrise de o mana asia simtitória si delicata.

Alb'a-Iuli'a, 15 Aug. Scóle si era scóle! Da, jidovii au mai bune decâtu romanii. Blasiulu nu e preste lume; de ce nu descoperiti acolo adeverulu golu?

Esemplarie intregi dela 1/13 Iuliu mai avem; pretiulu pe 6 luni se vede in fruntea diariului, adeca 4 fl. valuta austriaca.

Acei ddni carii au trimisu câte 3 fl., sunt rogati a inphni restulu de 1 fl. v. a.

Cursulu monetelor in val. austr.

Vienna, 22 Augustu.

Galbinii imperat. de auru	fl.	5.51 cr.
Moneta de 20 franci		9.27 1/2 "
Imperialu rusescu		9.30 "
Moneta germana de 20 marce		12.10 "
Sovereigns englesi		12.10 "
Lira turcésca		11.10 "
Monete austr. de argintu 100 fl.		100.70 "

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

2) Augustu.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	l.	103.— b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%		101.60 "
Obligatiune de imprumutu dominiile din 1871 cu 8%		98.1/4 "
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7%		90.50 "
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%)		81.— "
Imprumutulu municipale nou (alu capit.) din 1875 cu 8%		94.50 "
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%		175.— "
Actiunile calilor fer. rom. din 1868 cu 5%		30.10 "
Actiunile calilor fer., prioritati din 1868 cu 6%		83.40 "
Daci'a, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%		225.— "
Romania. Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%		77.80 "

Nro. 2389 — 1878.

(32) 3—3

Escriere de Concursu.

1. La unu stipendiu de 400 fl. v. a. pentru tenerii gr. cat. eminenti, séu din partea cea mai mare a studieloru eminentie, si dorescu a frecuent'a jurele ori medicin'a afara din patri'a la vre-o universitate.

2. La unu stipendiu de 300 fl. v. a. pentru tenerii gr. cat. eminenti, cari ar' dori afara din patri'a ori unde, a studiá metalurgi'a, tecnic'a ori pedagogi'a, pr. si alte studie reali.

3. La doue stipendie de câte 200 fl. v. a. pentru 2 tenerii gr. cat. eminenti, cari aru dori se invetie jurele in academi'a juridica dela Sibiu, ori la alta facultate juridica in patria (in Transilvani'a).

4. La 2 stipendie de câte 100 fl. v. a. pentru 2 studenti gr. cat. miseri, de buna sperantia, si eminenti cari studiédia in gimn. super. din Blasiu, ori si in altu gimnasiu superioru in patri'a.

5. La 3 stipendie de câte 60 fl. v. a. pentru 3 teneri studenti asemenea miseri si cu progresu eminente in studie, cari studiédia in gimnasiulu infer. in Blasiu, ori la vre-unulu din gimnasiile din patri'a.

Tóte din fundatiunea fericitului Metropolitanu si Archi-Episcopu Alesandru St. Siuluti acumu antai'a óra facute curente.

Doritorii de a obtiené vre-unulu din aceste stipendie au de a-si instrui cererile loru concursuali cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu, precum si cu testimonie de paupertate dela antisti'a comunale subscribe si de parochulu si de judele procesuale respectivu, si intarite cu sigilele respective, si ale tramite la subsemnatulu Capitulu Metropolitanu — pana in 31 Augustu a. c. st. n., — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu.

Suplicele dupa terminulu prefiptu sosite nu se voru luá in consideratiune.

Din Siedinti'a Capitulu Metropolitanu tienuta la 10 Augustu 1878 in Blasiu.

Capitululu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(33) 3—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Gavrilu Vaid'a, usuatu de studentele Augustinu Anceanu, pentru nesubsternerea testimoniuului recerutu pre terminulu prefiptu la Ordinariatulu Metropolitanu gr. cat. despre progresulu facutu in studie, dechiaratu vacante, prin acést'a se escrie concursu pana in 31 Augustu st. n. a. c.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie Class'a generale I cu eminentie si portare morale buna, carte de botezu, si testimoniu de

paupertate subscrisu de parochulu si antisti'a comunale respectiva intaritu cu sigilele acestora, si vidimate de oficiulu politicu, — dintre concurenti se voru preferi consangeni piului fundatoriu, déca acesti'a si voru poté documentá consangenitatea.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerintiele mai susu enumerate pre terminulu prefiptu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu, — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu. — Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriulu Metropolitanu tienuta in 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(34) 3—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 60 fl. v. a. din fundatiunea fericitului canonicu Constantinu Alutanu, usuatu de Alesandru Papiu pentru nesatisfacerea obligatiunei sale de vacante, prin acést'a se escrie concursu pana in 31 Augustu st. n. a. c.

Pentru dobandirea acestui stipendiu potu concurge acei teneri studenti pauperi nascuti in Transilvani'a, cari au din studie Class'a generale I cu eminentie si portare morale buna, carte de botezu, si testimoniu de paupertate subscrisu de parochulu si antisti'a comunale respectiva intaritu cu sigilele acestora, si vidimatu de oficiulu politicu. Dintre concurenti se voru preferi consangeni piului fundatoriu, déca acesti'a isi voru poté documentá consangenitatea.

Concurentii la acestu stipendiu au de a-si tramite cererile loru concursuali instruite cu recerintiele mai susu enumerate pre terminulu prefiptu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu, — aretandu unde voru se continue studiile pre anulu venitoriu.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriulu Metropolitanu tienuta la 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(35) 3—3

Escriere de Concursu.

Pentru 2 stipendie de câte 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului Episcopu alu Fagarasiulu Ioanu Bobu, dintre cari unulu usuatu de studentele Nicolau Munteanu devenitu curatu vacante, ér' altulu usuatu de studentele Alesandru Anceanu dechiaratu cá atare, pentru nelegitimarea pre tempulu prefiptu despre progresulu facutu in studie in anulu scolasticu espiratu, prin acést'a se escrie concursu pana in 31 Augustu a. c. st. n.

La aceste stipendie potu concurge teneri studenti de nationalitate romana greco-catolici, nascuti in Tran-

silvani'a, cari au calculi de „eminentia“ in studie si portare morale „buna“.

Concurentii la aceste stipendie au de asi instrui cererile loru concursuali cu recerutele testimonie scolastice si atestate de botezu, precum si de paupertate subscrisu de respectiva antisti'a comunale, de parochulu si intarite cu respectivele sigile si vidimate de oficiulu politicu cercuale, si ale asterne la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu pana la terminulu prefiptu, cá-ci cele ce voru sosi dupa acél'a, nu se voru luá in consideratiune.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriale tienuta in 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Nro. 2389 — 1878.

(36) 3—3

Escriere de Concursu.

Pentru unu stipendiu de 84 fl. v. a. usuatu de Isacu Pompiliu juristu absolutu, — pentru 3 stipendie de câte 63 fl. v. a. parte devenite curatu vacante, parte dechiarate de atari, cum este celu usuatu de Alesandru Popu juristu in anulu alu III-lea pentru nelegitimarea despre progresulu facutu in anulu scolasticu espiratu pre terminulu prefiptu, tóte din fundatiunea repausatulu Dr. de medicin'a Simeonu Romantiai, curentate pana in 31 Augustu a. c. st. n.

La stipendiele preatinse potu concurge:
1. Numai acéli teneri studenti pauperi, cari sunt nascuti in marele Principatu alu Transilvaniei.
2. Cari au din studie calculu de eminentia si portare morala buna.

3. De impreuna cu studentii de medicin'a si jura, si acelia, cari se voru aplicá la scientiele reali, precum: technica, montanistica si silvanistica.

4. Dintre concurenti voru avé preferintia „coeteris paribus“ celi de origine nobili si consangeni de ai piului Fundatore.

5. Dela concurenti se cere, cá testimoniele scolastice alaturande la cererile loru concursuali, se le dé in origine, ori in copia autenticata, se produca carte de botezu, — ér atestatele de paupertate se fia provideute cu subscrierea antistiei comunale si a parochulu respectivu si intarite cu sigilulu comunalu si parochialu, precum si cu subscrierea oficiulu politicu de cercu, ér in cetati si opide cu subscrierea parochulu si a antistiei cetatiene ori opidane.

Cererile concursuali astfelu ajustate se se substérna pana in terminulu prefiptu la subsemnatulu Consistoriu Metropolitanu, aretandu de una-data si Institutulu unde voiesce a continuá studiile.

Datu Blasiu din Siedinti'a Consistoriale tienuta la 10 Augustu 1878.

Consistoriulu Metropolitanu gr. cat. de Alb'a-Jul'i'a si Fagarasiu.

Morburi de pieptu si plumani

de ori-ce natura se suréza siguru prin

Alloplu de plante Schneeberg a L. Wilhelm

pregatitu dupa prescrierea mediculu, si se capeta de la Franz Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen. Suceulu acest'a s'a doveditu de bunu pentru dorerile de grumazu si pieptu, gripa, ragusiela, tusa si trógnua. Multi cumperatori murturisescu, ca numai suceulu acestui-a au a-si multiami somnulu placutu.

Escellentu este suceulu acest'a, cá preservativa pe tempu neguros si aspru.

In urma gustulu forte placutu copiiloru este fosolotriu, celui-ce suferu de plumani inse, o trebuintia; cantaretiloru si oratoriloru contra vocei inchise séu ragusite, unu midilocu necesariu.

Multime de atestate confirma cele de susu: Cea mai clara dovéda despre effectulu extraordinariu alu acestuiu sucu este, ca cons. de curte de d. prof. Gppolzer, rectorulu magn. la universitatea c. r. din Vien'a, ilu folosese cu celu mai bunu succesu in spitalu, precumu si la persóne private.

Asemene s'a aflatu recomandabilu si s'a prescriu adese suceulu acesta de multi alti medici indigeni si din strainatate.

Pentru dovedirea celoru afirmate reproducemu urmatórele scrisori recunoscutóre:

Testimoniu.

Fiiulu meu de siese ani Franciscu a suferitu optu septemani in tusa magarésca in asia mesura, in cátu me temeam cá nu cumu-va se se innee; intru ace'a a slabitu cu totulu si a fostu atátu de debilu, in cátu abia stá pre petióre. Atanci mi-s'a recomandat alloplu de plante de Schneeberg, si multiamita acestui midilocu minunatu, indata dupa intrebuintiarea primei sticle a mai in cetatu tus'a, dupa a dou'a sticle cautá bene afora copilulu, a venit la potere si de atanci e deplinu sanetosu. — Si fetiorulu meu celu mai mare a scapatu in câteva zile, prein midiloculu acest'a, de o tus'a mare si ragusiela.

Deci cu multiamita sincera estradacu acestu testimoniu, pentru curarea rapede si miraculósa a copiiloru mei si dorescu cá acestu midilocu se devina cunoscutu si folositu in tóte partile prein omenimea suferinda.

Flatz, 6. Martiu 1855.
Anton Just. Laurentiu Scheibenreif, primariu.

Onorate Domnule!

Te rogu a-mi mai tramite cátu mai in graba inca 4 sticle dein renumitulu D-tale Alloplu de planta, dupa folosirea alóru 2 sticle afiu cá doreru de pieptu si gutu, pre cumu si respiratiunea scurta se micisóreza pre di ce merge, pentru ace'a me

adresezu astadata de a dreptulu la D-Ta, in sperarea de a capatá dein celu mai próspetu. Acludu 5 fl. m. c.

Cu tóta stim'a se subsémna
Heinrich Bock, chirurgu.
Münchret langa Ostrang, 23. Febr. 1859.

Testimoniu medicale.

Alloplu de plante Schneeberg este unu medicamentu forte usiratoriu pentru doreri de pieptu, asthma, hectica, tusa, cataru, si este de recomandat in casuri de astfeliu de bóle.

Hohenmauth, 25. Ian. 1858. Dr. Feschl.

D-lui L. Cantily, apotecar in Graz.

Onor. Die! Folosindu in desiertu diferite midilóce pentru doreru de pieptu, de carea suferiam greu de 2 ani, am cercatu si cu o butelia de alloplu de plante Schneeberg anuciandu de d-ta, care se póte recomandá pe siguru la toti hecticii; pentru-ca, dupa intrebuintiarea celui d'antaiu exemplariu amu sentitu usiorare, si dupa-ce am mai cercatu cu 2 sticle din acést'a medicina minunata, sanitatea mi se restaurá de deplinu. Multiamindu-si Dlu meu, din tóta anim'a, remanu alu D-tale servitoriu cu totu obligatu

Graz, 3. Febr. 1857.

W. J. Pock.

Domnulu meu! (21) 16

Dupa-ce prin intrebuintiarea alloplu d-tale am scapatu cu totulu de tusea mea si de ragusiela impreunata cu aceea, de care suferisem septemani si totu odata in urmarea binefacutóreloru rezultate ale acestui alloplu minunatu de plante mi-am recastigatu si vocea de mai naainte, me sentiu forte oblegatu a Ti multiami din tóta anim'a pentru acést'a inventiune salutaru, cum si a recomanda acést'a medicina probata, dupa a mea convictiune, la toti cáti suferu de pieptu si mai veratosu cantaretiloru. — Pre perfecta stima

Peisching, 25 Juniu 1857. Ioanu Bauer, docente.

Informatiunea despre folosire se alatura la fia-care sticle. Pretiulu unei sticle 1 fl. 25 cr. v. a. Pachetarea se computa cu 20 cr.

Depozitulu principale la Franciscu Wilhelm apotecariu in Neunkirchen.

Alloplu de plante genuinu se mai afla in Sabiu: Friedrich Thalmayer, comerciante. Aradu: F. Tones & Comp. Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu. Alba-Julia, Juliu Fröhlich, apotecariu. Clusiu: Ed. Valentin, apotecariu. Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu. Sighisóia: J. B. Teutsch, comerciante.

Tipariulu lui W. Krafft in Sibiu.